

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Haylíkové a Mgr. Martina Kříže v právní věci **žalobkyně: N. O., proti žalovanému:: Policie České republiky, Služba cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie** se sídlem Olšanská 2, P.O.Box 78, Praha 3, o žalobě na přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29.9.2010, č.j. CPR -3906-2/ČJ-2010-9CPR-V234,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, inspektorátu cizinecké policie Plzeň vydanému dne 26.2.2010 pod č.j. CPPL-4764/ČJ-2010-034064-KP, jímž bylo žalobkyni podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č.326/1999 Sb., uloženo správní vyhoštění, byla stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území České republiky na 3 roky a podle § 120a zákona bylo rozhodnuto, že se na žalobkyni nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 cit. zákona..

V odůvodnění napadeného rozhodnutí vyšel žalovaný ze zjištění, že žalobkyně přicestovala na území České republiky dne 25.6.2006 vlakem na platný cestovní doklad Ruska a na vízum. Před ukončením platnosti víza si v Polsku podala žádost o vízum, které jí bylo uděleno dne 26.9.2006. Následně dne 23.12.2006 požádala Českou republiku o udělení mezinárodní ochrany, přičemž toto řízení bylo ukončeno dne 19.1.2010 rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost. Následně výjezdní vízum s platností do 9.2.2010 si žalobkyně prodloužila výjezdním příkazem s dobou

platnosti do 22.2.2010. Předtím, dne 28.1.2010 byla žalobkyně kontrolována při nelegálním výkonu práce v areálu společnosti Masokombinát Plzeň s.r.o., proto správní orgán zahájil se žalobkyní správní řízení ve věci správního vyhoštění z důvodů dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3. zákona, které však v průběhu řízení překvalifikoval na důvod dle ust. § 119 odst. 2 písm. b) zákona, neboť zjistil, že žalobkyně dne 14.2.2010 uzavřela sňatek s panem L.O., s nímž chystala sňatek již od 29.1.2010. Žalovaný z provedeného dokazování shodně jako správní orgán 1. stupně posoudil, že toto manželství bylo uzavřeno účelově s cílem žalobkyně získat povolení k přechodnému pobytu jako rodinná příslušnice občana Evropské unie. Žalovaný zhodnotil, že žalobkyni se nepodařilo prokázat existenci hluboké a trvalé soukromé vazby k panu L. O., když z její výpovědi vyplynulo, že se se jmenovaným zná od listopadu 2008 a v lednu 2009 se vídali 2x týdně v Plzni, nezná nikoho z manželovy rodiny a svatby se nikdo ze strany manžela nezúčastnil. Její manžel ve své výpovědi u správního orgánu uvedl, že je bezdomovec, se svou manželkou se po seznámení na podzim r. 2008 občas vídali, jezdil za ní 2x měsíčně do Prahy, poté se v Plzni vídali tak 2x- 4x týdně. V době, kdy žalobkyně dostala výjezdní příkaz k opuštění České republiky se spolu dohodli, že jediným způsobem, jak by mohla žalobkyně zůstat v České republice je sňatek. Předtím L. O. nikdy neuvažoval o tom, že by se se žalobkyní oženil. O současné situaci (v době výpovědi) uvedl, že již domluvil pronájem v jednom bytě, ale nemá žádné zaměstnání, spolu se žalobkyní nehospodaří ani nebydlí, bydlí občas u své matky. Uvedl, že sňatkem se žalobkyní jí chtěl pomoci v tom, aby zůstala v České republice, jinak by se s ní neoženil.

Žalovaný po uvedených zjištěních zhodnotil počínání žalobkyně jako narušení veřejného pořádku na území ČR závažným způsobem, což dovodil z celkového způsobu jednání žalobkyně na území České republiky včetně účelového uzavření manželství motivovaného snahou získat povolení k přechodnému pobytu na území ČR a odvrátit tak důsledky neoprávněného pobytu na území států schengenského prostoru. Současně u žalobkyně neshledal takový stupeň integrace do české společnosti, který by měl být překážkou pro její vycestování, nezjistil soukromé ani rodinné vazby, které by mohly být správním vyhoštěním nepřiměřeně zasaženy. Žalovaný se pro účely posouzení jednání žalobkyně zabýval výkladem pojmu veřejný pořádek s tím, že závažné narušení veřejného pořádku lze spatřovat i ve zneužívání práva či obcházení zákona. Dle rezoluce rady Evropské unie ze dne 4.12.1997 o opatřeních, který je třeba přijmout k potírání účelových manželství, představují účelová manželství prostředek k obcházení pravidel o vstupu a pobytu příslušníků třetích zemí. Žalovaný správní orgán považoval uložené správní vyhoštění ve vztahu k protiprávnímu jednání žalobkyně za přiměřené opatření.

Proti uvedenému rozhodnutí směřuje podaná žaloba.

Žalobkyně v podané žalobě namítala, že žalovaný nevyšel žalobkyni vstříc dle § 4 odst. 1 správního řádu, nešetřil oprávněných zájmů žalobkyně a nedodržel zásadu dle § 2 odst. 3 správního řádu, že do jejích práv může zasahovat jen v nezbytném rozsahu, nepřihlédl pečlivě ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, čímž porušil povinnost dle § 50 odst. 4 správního řádu, náležitě neodůvodnil své rozhodnutí dle podkladů řízení a neuvedl, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a jejich vyjádřeními k podkladům rozhodnutí, čímž porušil ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

Konkrétně uvedla, že na území České republiky nikdy nepobývala nelegálně, ohradila se, že by s panem otcem uzavřela sňatek účelově. Uvedla, že svatbu plánovali již od roku 2009, nicméně důvodem pro urychlení jejich sňatku bylo ukončení azylové procedury a na ně navazující omezená pobytová oprávnění do 22.2.2010. Tato skutečnost byla správním orgánem záměrně nesprávně interpretována. Nabídku na práci v masokombinátu přijala, protože potřebovala získat nemalé finanční prostředky k uzavření sňatku. Uvedla, že od dubna

r. 2010 se s manželem přestěhovali do bytu na adrese Květná 61, Plzeň- Slovaný Uvedla, že integraci cizince do české společnosti nelze posuzovat z hlediska správních úkonů cizince, nýbrž z hlediska každodenního života cizince. V tomto směru se žalobkyně zapojila do života české společnosti, cítí českou společnost jako přátelskou a český jazyk ovládá. Nesouhlasila s tím, že by její jednání naplňovalo znaky závažného narušení veřejného pořádku.

Ve svém vyjádření k podané žalobě žalovaný správní orgán uvedl, že v podané žalobě jsou obsaženy argumentace, na které bylo plně reagováno již v napadeném rozhodnutí, a proto odkázal na důvody tohoto rozhodnutí.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 119 odst. 2 písm. b) rozhodnutí o správním vyhoštění občana Evropské unie^{1b}) nebo jeho rodinného příslušníka, který na území pobývá přechodně, lze vydat pouze v případě, že občan Evropské unie^{1b}) nebo jeho rodinný příslušník závažným způsobem narušuje veřejný pořádek; to neplatí, jde-li o občana Evropské unie, který pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 10 let, nebo

Veřejný pořádek je neurčitým právním pojmem, jehož obsah je jednak proměnlivý a jednak neztotožnitelný s pouhou výsečí jediného z existujících normativních systémů, neboť v sobě neobsahuje pouze normy morální či pouze normy právní, ale přinejmenším normy obou těchto druhů. Veřejný pořádek coby normativní systém má tedy povahu heterogenní a normy v něm obsažené nespojuje povaha jejich závaznosti a původu, nýbrž jejich účel, jímž je optimální fungování společnosti. I v rámci této proměnlivosti je nicméně možno definovat veřejný pořádek jako normativní systém, na němž je založeno fungování společnosti v daném místě a čase a jenž v sobě zahrnuje ty normy právní, politické, mravní, morální a v některých společnostech i náboženské, které jsou pro fungování dané společnosti nezbytné. Nadto je možno pod pojmem veřejného pořádku rozumět také faktický stav společnosti, k němuž je dodržování tohoto normativního systému zacíleno. Narušení veřejného pořádku je proto zároveň narušením normy a zároveň narušením optimálního stavu společnosti, který je účelem a dispozicí této normy.

V podmínkách současné České republiky coby demokratického právního státu se tak jedná o ty normy, které umožňují fungování společnosti v duchu principů vytyčených v úvodních ustanoveních Ústavy České republiky a její preambule, tedy zejména jako společnosti rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, společnosti založené na úctě k právům a svobodám člověka a občana, respektu k lidské důstojnosti a svobody a na úctě k lidským právům a zásadám otevřené občanské společnosti. Zároveň je pak pod pojmem veřejného pořádku v České republice možno chápat takový ideální stav společnosti, jenž odpovídá výše provedenému výčtu náležitostí.

Je nesporné a správními soudy včetně Nejvyššího správního soudu již bylo judikováno, že veřejný pořádek je soubor pravidel chování lidí jako vyvážený stav společenských vztahů respektující vžitá či místně uznávaná pravidla způsobu života a chování (slušnosti) vycházející z poměrů daného místa a obecně přijímaných zásad a morálky. Při narušení veřejného pořádku tedy nemusí jít o hrubé či jiné zapovězené chování podléhající trestněprávní odpovědnosti, nýbrž postačí i takové chování, které nerespektuje zájmy společnosti chráněné a respektované.

Z podkladů řízení vyplývá a mezi účastníky řízení je nesporné, že žalobkyně byla na území České republiky kontrolována při nelegálním výkonu práce a dále bylo nade vší pochybnost prokázáno, že na území České republiky uzavřela sňatek pouze za účelem získání lepšího právního statusu pro další pobyt jako manželka občana Evropské unie, tedy způsobem zcela formálním, který ve svém důsledku – a to považuje soud za podstatné – pouze formálně, odůvodňuje změnu právní kvalifikace důvodu vyhoštění, což má vliv na vztah žalobkyně k veřejnému pořádku ČR.

Předně žalobkyně výkonem nelegální práce žalobkyně porušila právní řád České republiky.

Uzavřením účelového sňatku pak docílila stavu, kdy v případě jejího vyhoštění není posuzována pouhá možnost narušení veřejného pořádku, ale musí být prokázáno, zda žalobkyně závažným způsobem již nenarušila veřejný pořádek. Podle názoru soudu je z hlediska narušení veřejného pořádku relevantní, zda žalobkyně postavení rodinného příslušníka EU nezískala způsobem obcházení zákona, když takovýto způsob by jí umožňoval výhodnější postavení, a to i při posuzování důvodů vyhoštění, jak lze z hlediska veřejného pořádku srovnat dle znění ust. § 119 odst. 2 písm. b) (pro cizince - rodinné příslušníky občana EU) a dle znění přísnějšího ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 2. zákona (pro ostatní cizince, kde postačí jen možnost narušení veřejného pořádku).

Soud přisvědčuje tomu, že jak nelegální chování žalobkyně při výkonu práce bez povolení, tak i obcházení zákona uzavřeným sňatkem, jímž žalobkyně absurdně docílila silnějšího postavení proti opatřením státu, lze v případě žalobkyně a jejích osobních poměrů kvalifikovat jako závažné narušení veřejného pořádku. Tento závěr si dovolil soud učinit i při znalosti judikatury Nejvyššího správního soudu (č.j.3 As 4/2010-151 a např. č.j. 7 As 87/2010-134...) v otázce narušení veřejného pořádku ve vztahu k možnosti správního vyhoštění rodinného příslušníka EU. Podle uvedené judikatury je při posuzování možného použití výhrady veřejného pořádku a při použití ust. § 119 zákona o pobytu cizinců nutné zohlednit, že se v případě správního vyhoštění jedná v podstatě o nejvážnější možný zásah do práv cizince. Z toho důvodu je nezbytné dané ustanovení aplikovat „pouze v souladu se zásadou přiměřenosti, tedy pouze s ohledem na danou situaci cizince, konkrétně tedy s ohledem na stupeň integrace cizince, jeho osobní a rodinné poměry, věk, délku pobytu na území, zdravotní stav či vazby na zemi původu“ (srov. bod 23 preambule a čl. 28 odst. 1 směrnice 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států). Rozšířený senát zdůraznil, že citovaná směrnice 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, rozlišuje mezi důvody, na základě nichž je možné omezit právo vstupu a právo pobytu, spočívajícími na jedné straně v ochraně veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti či veřejného zdraví (srov. zejm. kapitola VI směrnice) a na straně č. j. 7 As 87/2010 – 135, na straně druhé ve zneužití práv nebo podvodu, např. účelovém sňatku (srov. čl. 35 směrnice). Rovněž text zákona o pobytu cizinců vedle sebe v některých ustanoveních staví samostatně existující důvody veřejného pořádku a důvody, jež tkví v obcházení zákona, zejména pak v účelovém uzavření manželství či účelovém prohlášení otcovství (ve znění účinném do 20. 12. 2007 se jednalo pouze o důvod účelového uzavření manželství, text zákona byl přizpůsoben textu směrnice až novelou cizineckého zákona provedenou zákonem č. 379/2007 Sb.) Rozšířený senát odmítl výklad, podle něhož by účelové uzavření manželství splývalo s důvody veřejného pořádku. „Rozšířený senát má totiž za to, že samotný fakt účelového uzavření manželství nelze považovat za narušení veřejného pořádku, neboť zpravidla nejde o skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, který by navíc sám o sobě odůvodňoval tak vážný zásah do cizincových práv, jakým je vyhoštění z území České republiky. Podle Nejvyššího správního soudu při výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp.

„závažné narušení veřejného pořádku“ pro účely výkladu ustanovení zákona o pobytu cizinců je třeba brát v úvahu nejen účel daného právního předpisu, ale také kontext samotného ustanovení. Závěry o tom, jaké konkrétní jednání je závažným narušením veřejného pořádku, učiněné ve vztahu k určitému ustanovení, pak nelze bez dalšího přebírat při výkladu ustanovení jiných, nýbrž je potřeba přihlížet ke specifickým okolnostem vzniku, původu a účelu ustanovení, stejně jako je třeba pak dané ustanovení přiměřeným způsobem vyložit rovněž ve vztahu k individuálním okolnostem jednotlivých případů. Rozšířený senát uzavřel, že narušením veřejného pořádku podle ust. § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců pak může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. I v takovém případě je však potřeba zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci.

Z hlediska výše uvedeného spojení chápání veřejného pořádku a přiměřenosti zásahu do práv cizince uložením vyhoštění soud proto zohlednil jak účel aplikovaného ustanovení o důvodu, tak i individuální okolnosti života žalobkyně.

Důvody k uložení vyhoštění žalobkyně tak byly spatřovány v celkovém časovém i věcném sledu účelového chování žalobkyně, která se vyhýbala výjezdu z České republiky, opatrovala si finanční prostředky nelegálním způsobem a vše podřadila cíli – zajistit si sňatkem s občanem EU postavení rodinného příslušníka EU a tím i snadněji pobytové oprávnění. To vyplynulo z provedeného dokazování, zejména z výpovědi manžela žalobkyně, který uzavřel se žalobkyní sňatek, jak sám vyjádřil, s motivací jí pomoci v získání pobytového oprávnění, ale také z tvrzení samotné žalobkyně v podané žalobě. Žalobkyně v žalobě sama přiznává, že důvodem pro urychlení sňatku bylo ukončení azylové procedury a na to navazující omezená pobytová oprávnění. Toto tvrzení, i přes rozpornou námitku špatné interpretace její situace ze strany správního orgánu, potvrzuje okolnosti vyplývající ze spisu, totiž že mezi žalobkyní a jejím manželem nebyl založen vztah, který by byl chráněn článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a který by byl dlouholetou a intenzivní soukromou vazbou zakládající příslušnou míru integrace žalobkyně do české společnosti a který by tak zakládal i rodinný vztah předjímaný pro účely ust. § 119 odst. 2 cit. zákona. To znamená, že tento svazek, posuzující jej materiálně, nemohl vytvořit žalobkyni ani postavení předjímané v ust. § 119 odst. 2, totiž postavení občana Evropské unie požívajícího v řízení o vyhoštění jiných podmínek vyhoštění. Soud proto i dle návodu uvedené judikatury přihlédl ke specifickým okolnostem vzniku a původu aplikovaného zákonného ustanovení a dále i ke specifickým poměrům žalobkyně - k tomu, že v tomto případě žalobkyně, ač pobývala na území ČR přechodně s tím, že jí byl uděleno toliko výjezdní vízum a měla z území ČR odcestovat, vykonávala nelegální práci za účelem výdělku pro účely uzavření sňatku (uvedla, že potřebovala nemalé peníze) a manželský sňatek uzavřela velmi krátce před ukončením oprávnění k pobytu, nadto s mužem, který jí dle svého vyjádření takto pomohl a s nímž v době správního řízení o vyhoštění fakticky nevedla společnou domácnost, neboť její manžel ke dni 22.2.2010 vypověděl, že spolu nehospodaří a on bydlí u své matky.

V tomto záměru a v činnostech k němu vedoucích pak soud v celkovém kontextu pobytu žalobkyně na území ČR spatřuje závažné porušení veřejného pořádku, spočívající v porušování i obcházení zákona, které v její situaci není výlučnou věcí jejích soukromých zájmů (nespojovaných s veřejným pořádkem), ale vážně narušuje veřejný pořádek – neboť do něho lze zařadit i vážný zájem státu neumožňovat cizincům v důsledku porušování a obcházení zákona získat *ve vztahu ke státu takové veřejnoprávního postavení, s nímž je spojeno čerpání výhod při získávání pobytových oprávnění*.

V souvislosti s uvedeným soud současně posoudil i podmínku narušení veřejného pořádku ve vztahu k proporcionalitě chráněných zájmů. Shledal, že v daném případě

vyhoštění žalobkyně nemůže být závažným zásahem do práv žalobkyně, neboť žalobkyně si taková práva na území České republiky fakticky nevytvořila. Žalobkyně měla poslední oprávnění k pobytu na území ČR na základě výjezdního víza do 22.2.2010 a krátce předtím dne 14.2.2010 uzavřela sňatek s občanem ČR, s jednoznačně prokázaným úmyslem zajistit si pobyt na území České republiky a v době vyhoštění tento svazek neexistoval v požadované hodnotě a časovém trvání. Jestliže dle výše uvedené judikatury tyto aspekty osobního života u žalobkyně chybí jako základní hlediska zásady přiměřenosti při uložení vyhoštění jako „vážného zásahu do cizincových práv“, pak nejenže nejde o nepřiměřený zásah, ale prioritně tato situace vůbec nedává vzniku žádným soukromým poměrům, které by měly být v jednání žalobkyně posuzovány odtažitě od jejího vztahu k veřejnému veřejného pořádku, a proto jednání žalobkyně je třeba vztahovat toliko k normám pobytového zákona, tedy k veřejnému pořádku, tak, jak bylo výše posouzeno. Jednání vytýkaná správním orgánem žalobkyni tak představují porušení veřejného pořádku přímo v té části normativního systému, která má chránit zájmy, na nichž je postavena zákonná úprava pobytu cizinců v ČR. Z kritérií, jež mají být při zvažování narušení veřejného pořádku brána v potaz, tak bylo kritérium blízkosti porušení normy k zájmům chráněným zákonem o pobytu cizinců v případě jednání vytýkaných žalobkyni správním orgánem splněno, a to v závažné míře.

Ze shora uvedených důvodů Městský soud v Praze shledal, že správní orgány nepochybily ve svém skutkovém a právním posouzení věci, a proto podle § 78 odst. 1 s.ř.s. podanou žalobu zamítl.

Soud rozhodoval ve věci bez nařízení jednání, neboť k tomu byly dány podmínky řízení dle § 51 odst. 1 s.ř.s. Účastníci řízení k výzvě soudu nevyjádřili svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání.

Výrok o nákladech řízení je dán ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovaný žádné náklady řízení neúčtoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 31. července 2012

JUDr. Naděžda Řeháková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Matznerová, DiS.